

Handläggare
Laura Sanchez
Telefon: 08-508 240 89

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2020-04-16

Att utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser

Svar på remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad Dnr KS 2020/277

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått i uppdrag att svara på en remiss gällande en motion från Vänsterpartiet som föreslår att staden ska utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser.

Förvaltningens uppfattning är att arbetsmarknadsnämndens insatser riktas till en förhållandevis liten del av målgruppen som motionen avser – utrikesfödda kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd. Kvinnor som inte uppbär ekonomiskt bistånd hänvisas till Arbetsförmedlingen för arbetsmarknadsinsatser.

Förvaltningen bedömer därmed att en utredning kan göras gällande arbetsmarknadsinsatser för utrikesfödda kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd. Förvaltningen bedömer samtidigt att det är lämpligt att avvakta med arbetsmarknadsnämndens ställningstagande gällande möjligheten att utreda frågan.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Vänsterpartiet om att utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser till bland annat Skärholmens stadsdelsnämnd för yttrande senast 2020-05-19.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Avdelningen för socialtjänst och fritid.

Ärendet

Motionen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att staden ska utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser.

Bakgrunden till motionens förslag är ökningen av arbetslösheten bland utrikesfödda kvinnor med bristfällig utbildning. Motionen tar sin utgångspunkt i Riksrevisionens granskning *Jämställdhetsintegrering av integrationspolitiken – ett outnyttjat verktyg* (2018).

I motionen uppmärksammas att ökningen av arbetslösheten återfinns nästan uteslutande bland utrikesfödda kvinnor med kort utbildning. Utrikesfödda kvinnor möter diskriminering som hindrar deras inträde till arbetsmarknaden och etablering. Enligt motionen får utrikesfödda kvinnor mindre stöd än män, trots att målgruppen har ett större behov. Det är problematiskt då regeringen har som mål att kvinnor och män ska ha samma möjligheter till arbete och ekonomisk självständighet.

Motionen belyser att enligt Riksrevisionens granskning saknar integrationspolitiken ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Det gäller brister i individanpassningen av etableringsinsatserna, särskilt gällande anpassning till nyanlända kvinnors behov. Motionen föreslår därmed att individanpassning av etableringsinsatserna för utrikesfödda kvinnor skulle öka kvinnors tillgång till stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser.

Synpunkter och förslag

Förvaltningens uppfattning är att för att en nyanländ person aktivt ska delta i sin etablering eller andra arbetsmarknadsförberedande insatser krävs det att dennes livssituation är ordnad i övrigt. Till exempel gällande boendesituation och ekonomi. Alla nyanlända i stadsdelsnämndsområdet har rätt att få information och vägledning genom samhällsvägledarna på Medborgarkontoret. Samhällsvägledarna har möjlighet att besvara frågor som rör bostadssökande, arbete, utbildning, m.m. De kan även hjälpa den nyanlände med anmälan till stadens kurs i samhällsorientering.

Förvaltningen har kontakt med framförallt personer av utländsk härkomst. Det avser både utrikesfödda och inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar. Levnadsvillkoren kan se olika ut beroende på ifall en enskild har svensk eller utländsk härkomst. Det har

betydelse utifrån flera socioekonomiska aspekter, bland annat i möjligheten att tillgodogöra sig utbildning, skaffa arbete och bostad.

Vissa familjer som kommer till Sverige utifrån anknytning och är bostadslösa kan komma i kontakt med enheten för ekonomiskt bistånd för att ansöka om logi. Att nyanlända kvinnor i mindre utsträckning tillgodogör sig etableringsinsatser kan bero på traditionella mönster där kvinnor förväntas ta större ansvar för barn och hushåll. Detta försenar i sin tur kvinnors inträde på arbetsmarknaden. När nyanlända kommer från länder eller regioner som befunnit sig i konflikt under flera års tid kan detta ha påverkat möjligheten till en påbörjad eller avslutad skolgång. Detta blir ytterligare en faktor som inverkar i en persons möjligheter till anställning på den reguljära arbetsmarknaden.

En nyanländ som deltar i etableringen och ansöker om kompletterande ekonomiskt bistånd kan, med Arbetsförmedlingens godkännande, få stödinsatser från Jobbtorget. Nyanlända i etablering prioriteras till extratjänster, dock inte specifikt kvinnor. Däremot är det socialtjänsten som anmäler ärenden till Jobbtorget som kan vara aktuella för extratjänster. Utifrån ett barnperspektiv är det motiverat att hushåll där minderåriga barn ingår ska prioriteras när möjligheten till egenförsörjning finns.

Kvinnor som haft ekonomiskt bistånd under en längre period prioriteras till Stockholmsjobb. Detta för att arbeta mot det nationella jämställdhetspolitiska delmålet att kvinnor och män ska ha samma möjligheter till arbete och ekonomisk självständighet. En jämställdhetsutmaning är att motivera kvinnor som har varit sjukskrivna under lång tid att påbörja aktivering som på sikt ska leda till självförsörjning. De vanligaste forumen för att skapa förutsättningarna för aktiveringen sker genom Finsam eller SIP-möten.

Förvaltningen instämmer med motionens problembeskrivning att det är viktigt att säkerställa att utrikesfödda kvinnor får relevanta arbetsmarknads- och etableringsinsatser för att öka deras möjligheter till etablering på arbetsmarknaden. Forskning och analyser från olika myndigheter såsom Arbetsförmedlingen visar att kvinnors etablering går långsammare än vad det gör för män.

Förvaltningens uppfattning är att arbetsmarknadsnämnden har det primära ansvaret för arbetsmarknadsinsatser i huvudsak för personer som uppbär ekonomiskt bistånd. Det innebär att arbetsmarknadsnämndens insatser riktas till en förhållandevis liten

del av målgruppen som motionen avser – utrikesfödda kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd. Arbetsmarknadsnämnden bedriver ett uppsökande arbete riktat till målgruppen och erbjuder studie- och yrkesvägledning.

Kvinnor som inte uppbär ekonomiskt bistånd hänvisas till Arbetsförmedlingen för arbetsmarknadsinsatser. Förvaltningens syn är att kommunen inte har något uppdrag att erbjuda arbetsmarknadsinsatser för alla utrikesfödda kvinnor med kort utbildning då detta är ett statligt uppdrag till Arbetsförmedlingen. Kommunen har därmed inte någon större möjlighet att påverka vilka lösningar Arbetsförmedlingen har eller utvecklar för att förbättra stödet till målgruppen i sin helhet.

Förvaltningen bedömer därmed att en utredning kan göras gällande arbetsmarknadsinsatser för utrikesfödda kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd. Förvaltningen bedömer samtidigt att det är lämpligt att avvakta med arbetsmarknadsnämndens ställningstagande gällande möjligheten att utreda frågan.

Jämställdhetsanalys

Då ärendet rör specifika jämställdhetsfrågor har ett jämställdhetsperspektiv präglat ärendets beredning samt framtagandet av förvaltningens synpunkter och förslag i sin helhet.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Anna Toll
Avdelningschef

Bilagor

1. Motion om att utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2020-03-24
Anna Toll, Avdelningschef	2020-03-23